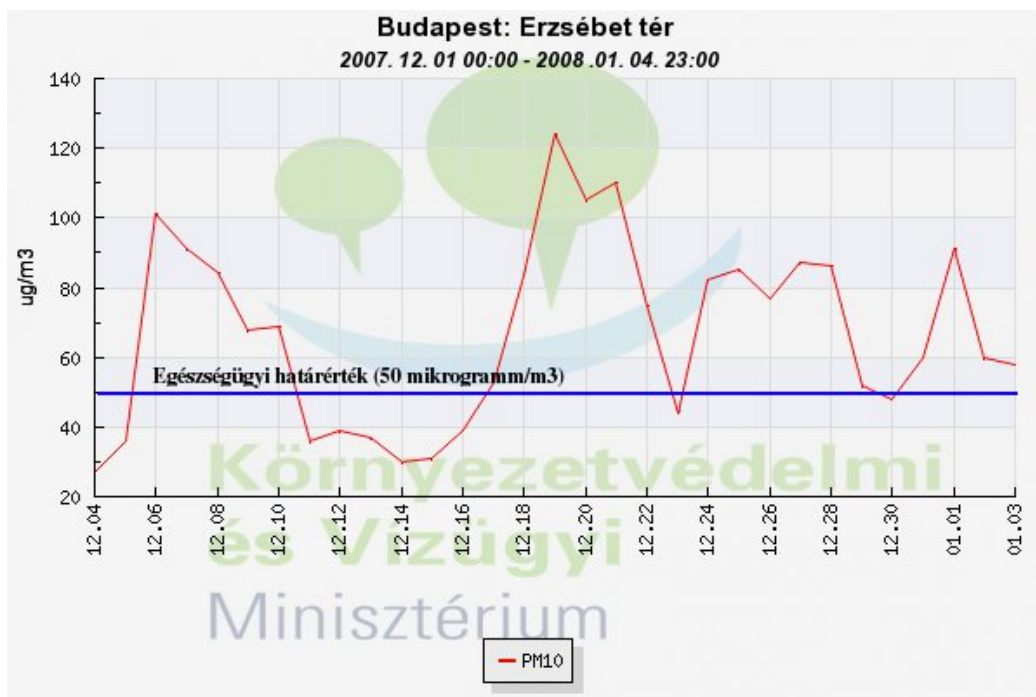

Szmog kívül-belül

Töretlenül jóval határérték feletti volt a légszennyezettség az ünnepek előtt és alatt – nem csak az ország számos városának utcáin, de egyes bevásárlóközpontokban is. Míg az utcákon az autóhasználat és a kedvezőtlen meteorológiai viszonyok, addig a bevásárlóközpontokban a rosszul tervezett vagy nem megfelelően üzemelő szellőzőberendezés okozott „szmogot“, veszélyeztetve a vásárlók és az eladószemélyzet egészségét. Budapesten az önkormányzat még azzal is rontott a helyzeten, hogy ingyenessé tette a parkolást.

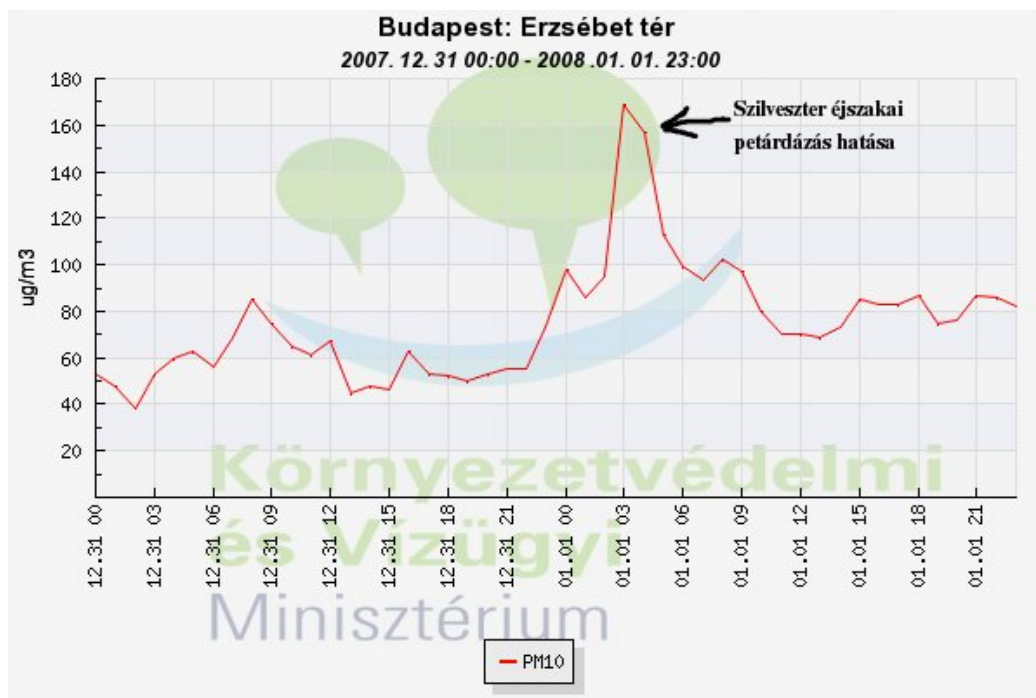

A szálló por koncentrációjának alakulása Budapest belvárosában 2007. december 1, és 2008. január 4. között

Még a határérték alatti porszennyezés is károsíthatja az egészséget, hiszen olyan apró – főleg a dízelüzemű járművekből származó – porszemcsékről van szó, amelyek ellen az emberi szervezetben nem alakult ki megfelelő védelmi mechanizmus.

A kedvezőtlen meteorológiai helyzet – magas nyomású légköri képződmény „hidegpárna” jelenséggel – és az ünnepek előtt megnőtt autóforgalom miatt rendkívül magas légszennyezettség alakult ki a főváros területén és más nagyvárosokban is. Budapesten a levegőben a finompor napi átlaga az egészségügyi határérték háromszorosát, 150 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ -t, az órák átlag pedig a 300 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ -t is elérte. A rendkívüli porkoncentráció december 6. és 10., valamint december 17. és 18. között tette próbára a városlakók légutait és keringési rendszerét. A Fővárosi Önkormányzat ismét csak hallgatott a veszélyhelyzetről. Miközben más városokban ilyenkor korlátozzák a forgalmat, Budapesten ingyenessé tették a parkolást, ami még több autót vonzott a városközpontba. Az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat és a Levegő Munkacsoport a sajtón keresztül próbálta figyelmeztetni a lakosságot. A Fővárosi Közgyűlést viszont egyáltalán nem hatották meg a lesújtó adatok. Minden előzetes figyelmeztetés ellenére megszavazták a BKV viteldíjainak jelentős emelését, mely az autóhasználat, a több dugó és ezzel a légszennyezettség további növekedését ösztönzi.

A petárdázás és tűzijáték rakéták használata ellen sem véletlenül szólalt fel két éve a Levegő Munkacsoport és számos más civil szervezet, A mérési adatok idén is bebizonyították, hogy ez a tevékenység a zaj és a tragikus balesetek mellett komoly légszennyezéssel is jár.

A Szilveszter éjszakai petárdázás hatása a szálló por koncentrációjára

Az ünnepek előtt bevásárlóközpontjainkban tülekedők sem jártak jobban, hiszen egyes áruházakban, például az IKEA-ban és a Mammutban elviselhetetlen bűzt okozott a mélygarázsból a vásárlóterbe, lépcsőházba jutó, kipufogógázzal szennyezett levegő. Ezzel kapcsolatban levelet írtunk az IKEA-nak:

Tisztelt IKEA!

Az IKEA gyakran reklámozza magát azzal, hogy környezettudatos vállalat. Reméljük, ez nem csak felelőtlen marketingfogás. A mai napon ugyanis az alábbi email üzenet érkezett hozzánk, és az abban leírtakat sajnos magam is tapasztaltam az ünnepek előtt áruházunkban járva.

*„A budapesti Örs vezér téri IKEA földszintjén erős parkolóház szag van (CO₂ vagy CO vagy akármi is lehet). Nehéz lélegezni, mindenki álmos... Csak pár percet töltöttem ott, de a fejem megfájdult. Esetleg egy levegőmérés nem ártana :S“
A panaszosunk által leírt probléma sajnos valós, ezzel nem csak dolgozók, hanem vásárlók egészségét is veszélyeztetik. Kérjük, megfelelő légtechnikai szakemberek bevonásával sürgősen dolgozzanak ki egy tervet arra vonatkozóan, hogy az Örs vezér téri áruház vevőterébe ne jusson a parkolóház szennyezett levegője. Kérjük, a tervről és a kivitelezés tervezett időpontjáról néhány sorban tájékoztassanak minket.*

Tisztelettel:

*Lenkei Péter
Környezeti Tanácsadó Iroda vezető*

A parkolóházban feldúsuló légszennyezés fejfájást és más, ennél súlyosabb egészségkárosodást okozhat. Reméljük, hogy az áruház vezetése hamarosan megoldja a veszélyhelyzetet és erről később beszámolhatunk.

Egy másik bevásárlóközpontban, a Mammutban is hasonló helyzet uralkodott. Kollégánk az alábbiakról számolt be: „*A Mammut lépcsőházában, amely a parkolóba vezet, olyan kipufogószag van, hogy inkább körbemennék, mint azon keresztül.*“

A beltéri légszennyezés néha nagyobb problémát jelent, mint amit az épületeken kívül kell elviselnünk, ezt pedig egy rosszul szellőztetett parkolóház katasztrófális mértékben tovább ronthatja. Erről részletesen írtunk „Nem elég szellőztetni“ című kiadványunkban: <http://www.levego.hu/konyvtar/olvaso/legszenyezés2.pdf>.

Budapest, 2008. január 2.

Lenkei Péter
a Levegő Munkacsoport
Környezeti Tanácsadó Irodájának vezetője